

Z OBSAHU	Starejme se jeden o druhého. Poselství Benedikta XVI. k postní době	04
	Pohled z Říma: Nové kardinálské kolegium	06
	Mučedníci komunismu	08
	Vydat svědectví pravdě. Rozhovor o dominikánských misiích	12

TRADICE OTCŮ

Z homilií svatého biskupa Asteria z Amaseje († kolem 410)

Jestliže toužíte horlit pro Boha, protože jste učiněni k jeho obrazu, napodobujte jeho příklad. Vy, kteří jste křesťany a již tímto jménem se hlásíte k lidskosti, napodobujte Kristovu lásku.

Pohleďte na bohatství jeho dobroty. Protože chtěl přijít k lidem prostřednictvím člověka, poslal před sebou Jana, aby hlásal pokání a vedl k němu, a před Janem všechny proroky, aby učili lidi, že se mají vzpamatovat a vrátit na správnou cestu, že se mají obrátit a nést lepší ovoce.

Brzy nato přišel on sám osobně, vlastními ústy volal: *Pojďte ke mně všichni, kdo se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím.* A jak přijal ty, kdo slyšeli jeho hlas? Ochotně jim odpustil hříchy a okamžitě je osvobodil od toho, co je sužovalo. Slovo je posvětilo a Duch je utvrdil, starý člověk byl pohřben ve vodě a nově zrozený rozkvetl milostí.

A co pak následovalo? Z nepřitele se stal přítel, z cizince syn, bezbožník se zasvětil Bohu a stal se zbožným. Napodobujeme Pána v jeho pastýřské péči. Rozjímejme nad evangelií; jako v zrcadle tam uvidíme příklad lásky a dobroty, naučme se jim.

V podoběství vidím pastýře, který nezůstal se stádem, ale vydal se hledat zbloudilou ovcí. A když ji našel, měl z ní větší radost než z množství ostatních.

Tyto příklady obsahují něco posvátného. Upomínají nás totiž, že nemáme považovat lidi za beznadějně ztracené a že se nemáme chovat lhostejně k těm, kteří se octnou v nebezpečí, ani nemáme být liknaví poskytnout jim pomoc, ale naopak, když se odchýlí od správného způsobu života a bloudí, že je máme přivést zpět na cestu, radovat se z jejich návratu a připojit je k množství těch, kteří žijí správně a zbožně.

Mons. Jan Graubner. Foto: TS ČBK

Odkaz soluňských bratří

Úvodník olomouckého arcibiskupa Mons. Jana Graubnera

Čtrnáctého února, v úmrtní den svatého Cyrila, se na celém světě slaví svátek slovanských věrozvěstů a patronů Evropy. My se připravujeme na 1150. výročí jejich příchodu na Velkou Moravu v roce 863. Mile mě překvapilo, kolik institucí v naší zemi se zajímá o toto výročí. Nejde jen o historiky a archeology, o výstavy a konference či velkorosé opravy Velehradu, hlavního místa Cyrilometodějského kultu (mimo jiné z prostředků EU a Norska). Konečně snad budeme mít o těchto velkých osobnostech i filmy. Vycházejí knihy. Školy zařadí toto téma

a děti zapojí do soutěže. Zapojují se pracovníci turistického ruchu.

Ale soluňští bratři k nám nepřišli jen proto, aby pro nás vymysleli abecedu a naučili nás psát, položili základ našeho písemnictví a literatury, aby připravili náš první občanský zákoník a položili základ našeho právního systému, aby nás kulturně pozvedli a umožnili naše rovnoprávné zařazení mezi kulturní národy Evropy. Oni přišli především jako hlasatelé evangelia. Naše oslavy by nebyly věrohodné, kdyby tento jejich úkol při

Dokončení na str. 2

Kardinál Dominik Duka po převzetí kardinálských insignií
Foto: <http://catholicimpure.wordpress.com>

Kardinál Duka převzal kardinálské insignie

Kardinál Dominik Duka převzal v sobotu 18. února v bazilice svatého Petra ve Vatikánu spolu s dalšími jednadvaceti novými kardinály odznaky své kardinálské hodnosti: purpurové solideo a biret, kardinálský prsten a dekret. Během veřejné konzistoře se také dozvěděl, jaká je jeho titulární bazilika. V Římě mu byl přidělen kostel sv. Marcelina a Petra v Lateránu.

Slavnostní obřad začal bohoslužbou slova, během které jáhen pražské arcidiecéze Radek Tichý, který je pomocným papežským ceremonářem, zazpíval perikopu z Markova evangelia. Poté následovala papežova promluva a vlastní předávání odznaků papežské hodnosti. Noví kardinálové před shromážděným Božím lidem vyznali svou víru a slíbili věrnost a poslušnost papeži. Jednotlivě přistupovali k papeži, aby od něj obdrželi biret, prsten a dekret kardinálského jmenování. Každý nový kardinál poté pozdravil papeže a členy kardinálského sboru pozdravením pokoje. V druhé části veřejné konzistoře vyhlásil papež Benedikt XVI. kanonizaci sedmi blahoslavených, která se uskuteční 21. října tohoto roku.

Kardinála Duku doprovodila do Říma tisícovka poutníků z Čech a Moravy. Pro ně sloužil mši svatou v sobotu odpoledne v chrámu sv. Řehoře VII. na Via del Cottolengo. Poté v aule Pavla VI. přijal gratulace svých přátel, spolupracovníků a dalších věřících. Den zakončil recepcí pořádanou ministrem Karlem Schwarzenbergem.

V neděli 19. února slavil Benedikt XVI. spolu s novými kardinály mši svatou v bazilice sv. Petra. V homilii papež mimo jiné řekl: „Církev je jakýmsi oknem, místem, kde se Bůh stává bližním, setkává se s naším světem. Církev neexistuje sama pro sebe, není sobě cílem, nýbrž má odkazovat za sebe, vzhůru, nad nás. Církev je místem, kde k nám „přichází“ Bůh a odkud „vycházíme“ k Němu. Církev má poslání otevírat svět, který se kloní k uzavírání se do sebe, a přinášet mu světlo, které přichází shůry a bez něhož by se stal neobyvatelným.“

TS ČBK

Dokončení ze str. 1

oslavách nevynikl, kdybychom v jejich díle nepokračovali.

I Svatý otec nás vyzývá, abychom se zapojili do nové evangelizace Evropy. Jak na to? Není možné začít jinak než u sebe, tedy přijímáním Božího slova do vlastního myšlení a jednání. Jen když podle něho žijeme, poznáváme, jakou má moc. Dokonce přetváří i nás samotné a dělá z nás věrohodné Boží svědky. Vlastní zkušenost nás vede k tomu, že se o ni dělíme s druhými. Nejde o to někoho přesvědčovat, ale dát možnost každému, kdo se s námi setká, zakusit blízkost Boha, který nás naplňuje, který z nás vyzraňuje. Když se pak zeptají na důvody naší radosti a naděje, našeho pokoje či vnitřní síly, mluvmе o Ježíši, kterého jsme poznali. Pomozme jim vzpomenout si na okamžiky, kdy se už i o ni setkali s Bohem, i když nevěděli, že je to on. Třeba na chvíle, kdy konali dobro z nezištné lásky, která jim přinesla radost, protože v té chvíli je už naplňoval Bůh, který je Lásky. Každý z nás může přispět k evangelizaci naší země, jako kdysi solušní bratři. Stačí začít.

*Mons. Jan Graubner
arcibiskup olomoucký*

Irácká vláda chce zastavit emigraci křesťanů

Apoštolský nuncius v Iráku a Jordánsku mons. Giorgio Lingua požádal o podporu irácké vlády k zastavení emigrace křesťanských rodin z Bagdádu a Mosulu. Během setkání s iráckým ministrem pro rozvoj Ali Yousifem al-Shukrim tento představitel vlády potvrdil, že počet křesťanů v Iráku klesl z 5 % v roce 1977 na dnešní 1 %. Zároveň ale konstatoval, že terorismus není namířen pouze proti nim, ale proti všem vrstvám irácké společnosti.

O bilaterálních vztazích diskutoval irácký ministr také s italským velvyslancem v Iráku Gerardem Carante. Ten podle agentury *Aswat al Iraq* ohlásil, že Itálie poskytne Iráku půjčku ve výši půl miliardy euro na rozvoj infrastruktury a lidského rozvoje v zemi. Podle Caranteho bude 10 % této půjčky využito na podporu iráckých křesťanů. Suma bude vyplacena během 8 let a je určena na bytové programy pro nejchudší křesťany, na výstavbu univerzity ve městě Ankawa, stavbu přístavu a na podporu iráckých historických památek.

RaVat

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz nebo na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zasílání zpráv e-mailem. Periodikum je distribuováno zdarma a lze jej v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplať. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Indie: křesťanské školy v Kašmíru terčem radikálních muslimů

Křesťanské školy v Kašmíru se staly terčem islámských extremistů, kteří je obviňují z „proselytismu“. Poté, co islámský soud v Kašmíru nařídil vyhoštění dvou protestantských a jednoho katolického misionáře (pastorů C. M. Khanny a Gayoora Masiha a katolika P. Jima Borsta), jsou nyní terčem násilí především křesťanské vzdělávací instituce: je to varovný signál, o kterém se agentura *Fides* dozvěděla od křesťanů v Kašmíru.

Jak agentura *Fides* vysvětlila nevládní organizace „Catholic Secular Forum“, začal skutečný boj proti křesťanským školám, které v tomto indickém státě s muslimskou většinou existují déle než sto let. Ředitelé škol jsou obviňováni z toho, že se snaží obracet muslimské studenty ke křesťanství. Tato lživá propaganda extremistických skupin obviňuje křesťanské školy, že za posledních 20 let obrátily více než 20 tisíc věřících od islámu ke křesťanství.

Znepokojení vyjadřují i ostatní sdružení, jako je „Světová rada indických křesťanů“ a „Indické evangelické společenství“. Nevládní organizace vyzývají předsedu kašmírské vlády Omara Abdullaha k zajištění bezpečnosti a ochrany malé křesťanské populace, „která žije ve strachu, neboť poté, co islámský soud vydal fatvu proti třem křesťanským představitelům, byla zahájena tato nenávislná a násilná kampaň“. Podle místních zdrojů některé křesťanské rodiny ze strachu, že se stanou oběťmi násilí, opouštějí Srinagar a usazují se v Džammú, které je považováno za bezpečnější, nebo dokonce odcházejí ze země.

Fides

Stejně jako mučedníci musí být katolíci v USA připraveni snášet věznění, říká biskup

Americký biskup uvedl, že stejně jako tomu bylo s prvními křesťanskými mučedníky, i katolíci ve Spojených státech se budou muset připravit snášet utrpení, dokonce i věznění v důsledku rozhodnutí Obamovy administrativy přinutit zaměstnavatele, aby platili pojištění pokrývající antikoncepci, sterilizaci a abortiva.

Uvedl to biskup Fabian W. Bruskewitz z Lincolnu v Nebrasce před tím, než Obamova administrativa 20. ledna vydala prostřednictvím ministerstva zdravotnictví a sociální péče nařízení, které požaduje, aby od roku 2013 zaměstnavatelé povinně platili pojištění, z něhož se budou hradit zákroky namířené proti životu.

„Nemůžeme splnit a ani nesplníme tento nespravedlivý příkaz. Stejně jako mučedníci prvních dnů Církve musíme být připraveni přijmout utrpení včetně vysokých pokut a vězení,“ napsal arcibiskup v dopise, který nařídil přečíst při mši svaté v neděli 29. ledna ve své diecézi. „Náboženská svoboda v Americe je vážně ohrožena,“ varoval. Ministryně zdravotnictví a sociální péče Kathleen Sebeliusová, která o sobě tvrdí, že je katolička, dala náboženským institucím lhůtu v trvání jednoho roku, aby nařízení přijaly. „To znamená, že všechny naše katolické nemocnice, školy a sociální služby budou nuceny podílet se na zlu,“ vysvětlil biskup. Dále uvedl, že Církev požádala prezidenta Obamu, aby tento zákon zrušil, žádost však nebyla vyslyšena.

Biskup z Lincolnu je jedním z mnoha amerických církevních představitelů, kteří se vyjadřují k tomuto kontroverznímu tématu. Biskup Thomas J. Olmsted z diecéze Phoenix řekl, že věřící lidé nelze „odstrčit a učinit z nich občany druhé kategorie“ nebo je „zbavit Bohem daných práv“. Biskup Alexander K. Sample z Marquette v Michiganu uvedl, že pokud tento zákon vstoupí v platnost, katolíci budou nuceni jednat v rozporu se svým svědomím, nebo nehradit zdravotní pojištění za své zaměstnance a trpět za to tresty. Arcibiskup Gregory M. Aymond z New Orleans zdůraznil, že je nezbytné jednat proti tomuto „bezprecedentnímu útoku na náboženskou svobodu“.

ACI Prensa

Další zprávy najdete na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>.

SLOVO KNĚZE

Začíná postní doba. Oči máme upřené na Ježíše. Odchází na poušť. Je tam čtyřicet dní. Nic nejí ani nepije. Vyhladovělý odráží ďábelská pokušení. Zaznívají tři Pánovy citace: *Nejen chlebem živ je člověk, ale každým slovem vycházejícím z Božích úst. Nebudeš pokoušet Pána, svého Boha. Pánu, svému Bohu, se budeš klanět a jen jemu sloužit.*

Jaký to může mít význam dnes a pro nás? Veliký. Každé vědomé následování Krista je zdrojem milosti a přináší požehnání. Pán nic neučinil zbytečně, a tak i odříkáním na poušti nám prošlapává cestu a dává důležitý příklad.

I pro mne teď nastává čas, kdy se mám uchýlit do samoty s Bohem. Vystoupit z rozjetého vlaku všedních starostí a zábav a hledat ničím nerušené spojení s Nejvyšším. Tomu napomáhá držení těla v kázni. Kdo se rozhodne postit, zpěvňuje svou vůli. Z lásky k Pánu se zříkám i dovolených věcí, abych byl dál od hranice, za kterou je již hřích. Je těž známo, že tělesná nenasycenost zjemňuje a bystrí ducha a činí nás vnímavějšími pro Boží milost a slovo.

Přicházejí pokušení, ale kupodivu v zkrušenosti těla mám sílu jim čelit. Vidím, o kolik je Boží slovo a zjevná pravda vyšší než tělesná potěšení. Nasycení duše přináší větší úlevu a pokoj než nasycení těla. V tělesném oslabení jsem též dalek toho, abych pokoušel Pána. Spíše vystupuje do popředí má závislost na Něm, vděčnost za dar víry a synovská úcta. Jen Bůh je hoden klanění. Do jeho rukou vkládám svůj život a podle povolání, kterého se mi dostalo, mu chci sloužit.

Pak od Ježíše ďábel odchází – a hle, přistupují andělé a slouží mu.

fr. Pavel Maria OP

*fr. Pavel M. Mayer OP,
dominikánský kněz,
magistr noviců*

POSTNÍ DOBA A OBRÁCENÍ

Z textů Josepha Ratzingera

Institut papeže Benedikta XVI. v Řezně vydal v září 2011 teologickou čítanku *Víra Církve*, jež je sestavena z textů Josepha Ratzingera. V této rubrice budeme jednotlivé texty otiskovat na pokračování.

Výraz **postní doba**, jímž označujeme dny mezi Popeleční středou a Velikonocemi, vyjadřuje pouze část toho, jak Církev tuto dobu chápe. Původně je to období udílení křtu, tedy období, v němž se člověk stává křesťanem – věřilo se, že to nelze vykonat v krátkém okamžiku, nýbrž jen jako cestu proměny, „obrácení“, jíž má člověk jít krok za krokem. Když se později k této cestě připojili i kající a konečně celá Církev, začalo se vyjadřovat vědomí, že tuto cestu nelze absolvovat pouze jednou; zahrnuje celý náš život, musíme se na ni stále znovu vydávat. Tak to chce postní doba zpřítomňovat v našem vědomí a v našem životě: být křesťanem lze pouze tak, že se člověk křesťanem stále znovu stává, nikdy to není nějaká uzavřená a za námi ležící událost, nýbrž proces vyžadující stále nové osvojování.

Hlavní obsah Starého zákona je shrnut v poselství Jana Křtitele: **Obráťte se!** Neexistuje žádný přístup k Ježíšovi bez Křtitele. Nelze přijít k Ježíšovi, aniž by člověk odpověděl na výzvu jeho předchůdce. Ježíš dokonce zahrnul Janovo poselství do celku svého vlastního kázání: Obráťte se a věřte evangeliu! (Mk 1,15) Řecké slovo pro „obrátit se“ znamená znovu promyslet; zpochybnit vlastní i všeobecný způsob života, zahrnout Boha mezi kritéria vlastního života, neospravedlňovat se při konání pochybných či špatných věcí tím, že druhí činí totéž; začít se dívat na život Božíma očima; tedy hledat dobro, i když je to nepřijemné; neopírat se o mínění většiny, nýbrž o úsudek Boží; jinými slovy: hledat nový životní styl, nový život. V tom všem není zahrnut žádný moralismus;

kdo redukuje křesťanství na morálku, ztrácí z očí podstatu Kristova poselství, totiž dar nového přátelství, dar společenství s Ježíšem a tím i s Bohem. Kdo se obrátí ke Kristu, nemá v úmyslu vytvořit si vlastní morální nezávislost; nedělá si nárok na to, že si vlastními silami vybuduje svou vlastní dobrotu. „Obrácení“ (*metanoia*) znamená pravý opak: vymánit se z iluze o soběstačnosti, uznat a přijmout vlastní ubohost, závislost na jiném a na zcela Jiném, odkázanost na jeho odpuštění, na jeho přátelství. Život bez obrácení je opravňování sebe sama (nejsem horší než ti druhí). Obrácení je pokora, svěřeni se lásce zcela Jiného, Lásce, jež se stane měřítkem a vodítkem mého vlastního života.

<http://www.dbk-shop.de>
Přeložil P. Josef Koláček SJ

STAREJME SE JEDEN O DRUHÉHO

Poselství Svatého otce Benedikta XVI. k postní době 2012

Biblický text *Starejme se jeden o druhého a pobízejme se k lásce a k dobrým skutkům (Žid 10,24)* vybral Svatý otec jako podklad svého letošního postního poselství. Nabízíme vám jeho zkrácenou verzi.

I. „STAREJME SE“: ZODPOVĚDNOST ZA BRATRA

Prvním bodem je výzva, abychom „se starali“. Zde použité řecké sloveso *kata-noein* znamená dobře si všimat, být pozorný, dívat se s uvědoměním, pozorovat nějakou skutečnost. V evangeliu ho nacházíme tehdy, když Ježíš vyzývá učedníky, aby „pozorovali“ nebeské ptáky, kteří, aniž by se namáhali, jsou předmětem starostlivé a pozorné Boží prozřetelnosti (srov. Lk 12,24), a když učedníkům

říká, aby „viděli“ trám ve vlastním oku, dříve než budou pozorovat třísku v oku bratrově (srov. Lk 6,41). Nacházíme ho ještě i v jiné části Listu Židům, a sice jako výzvu „pozorovat Ježíše“ (3,1) coby apoštola a velekněze našeho vyznání. Sloveso, které otevírá naši exhortaci, je tedy výzvou, abychom zaměřovali pohled na druhého, především na Ježíše, abychom byli jedni k druhým pozorní a nechovali se k sobě jako cizí lidé a lhostejní k osudu bratří. Často však převládá opač-

ný postoj – lhostejnost a nezájem, které zakrývají sobectví a maskují se zdánlivým respektem k „soukromé sféře“.

Dnešní svět trpí nedostatkem bratrství

I dnes mocně zaznívá Pánův hlas, jenž každého z nás vyzývá, aby měl o druhého starost. I dnes Bůh od nás chce, abychom byli „strážci“ svých bratří (srov. Gn 4,9), navazovali vztahy charakterizované vzájemnou péčí a pozorností vůči *dobru dru-*

hého člověka, vůči *veškerému* jeho dobru. Důležité přikázání lásky k bližnímu od nás vyžaduje, abychom si uvědomovali, že jsme zodpovědní za druhého člověka, který, stejně jako já, je Božím stvořením; toto přikázání nás i povzbuzuje, abychom si to uvědomovali. Skutečnost, že jsme bratři a sestry v lidstvu, a mnohdy i ve víře, nás musí vést k tomu, abychom v druhém člověku viděli své opravdové *alter ego*, jež Pán nekonečně miluje. Budeme-li pěstovat vizi bratrství, pak solidarita a spravedlnost, jakož i milosrdenství a soucit, přirozeně vytrysknou z našeho srdce. Boží služebník Pavel VI. prohlašoval, že dnešní svět trpí především nedostatkem bratrství: „Lidstvo strádá těžkou chorobou. Její příčina netkví ani tolik v tom, že přírodní bohatství se ztenčuje nebo že si je sobecky přivlastňuje několik málo jedinců, ale spíše v uvolnění bratrských svazků jak mezi jednotlivci, tak mezi národy“ (*Populorum progressio*, 66).

Soucit s trpícími

Pozornost vůči druhému člověku v sobě zahrnuje to, že mu přejeme dobro ve všech jeho podobách – fyzické, morální i duchovní. Zdá se, že současná kultura ztratila smysl pro dobro a zlo, zatímco je třeba s naléhavostí znovu zdůrazňovat, že dobro existuje a vítězí, protože Bůh „je dobrotivý a prokazuje dobrodiní“ (Žl 119,68). Dobro je tím, co ochraňuje a posiluje život, bratrství a společenství. Zodpovědnost vůči bližnímu tedy znamená chtít a konat dobro pro druhého a přát si, aby se i on otevřel logice dobra. Zajímat se o bratra znamená otevírat oči pro jeho potřeby. Písmo svaté varuje před nebezpečím srdce zatvrzelého jakýmsi „duchovním znečitlivěním“, které nás oslepuje před utrpením druhých. Evangelista Lukáš přináší dvě Ježíšova podobenství, kde jsou uvedeny dva příklady takovéto situace, která může vzniknout v lidském srdci. V podobenství o dobrém Samaritánovi se kněz i levita lhostejně „vyhýbají“ člověku přepadenému a oloupenému lupiči (srov. Lk 10, 30–32); a v příběhu o boháči si člověk nasycený svým majetkem nevnímá situace chudého Lazara, který umírá hladem před jeho dveřmi (srov. Lk 16,19). V obou případech se setkáváme s opakem postoje „starat se“ a hledět

s láskou a soucitem. Co brání tomuto lidskému láskyplnému pohledu na bratra? Často je to hmotné bohatství a nasycenost, ale také upřednostňování svých zájmů a starostí přede vším ostatním. Nikdy nesmíme být „neschopní milosrdenství“ s tím, kdo trpí. Naše srdce nikdy nesmí být natolik pohlceno vlastními záležitostmi a problémy, aby před křikem chudého ohluchlo. Právě pokora srdce a osobní

Milosrdný Samaritán, manuskript z 12. stol.
Foto: <http://www.poemsforchrist.com>

Setkat se s druhým a otevřít své srdce pro jeho potřeby je příležitostí být spasen a blahoslaven.

zkušenost s utrpením se mohou ukázat jako zdroj vnitřního probuzení k soucitu a ke vnímavosti vůči druhému. [...]

Bratrské napomenutí

„Starat se“ o bratra rovněž zahrnuje starost o jeho duchovní dobro. Chci zde připomenout jeden aspekt křesťanského života, který, podle mého zdání, upadl v zapomnění – *bratrské napomenutí směřující k věčné spáse*. Ve všeobecnosti jsou dnes lidé dost citliví, když se hovoří o charitě a o pomoci fyzickému a materiálnímu zdraví ostatních, ale o duchovní zodpovědnosti za bratry se téměř mlčí. Nebylo tomu tak v prvotní Církvi a není tomu

tak ani ve společenstvích skutečně zralých ve víře, kde si berou k srdci nejen bratřovo tělesné zdraví, ale i zdraví jeho duše pro dosažení posledního cíle. V Písmu čteme: „Pokářej moudrého, bude tě mít rád. Dávej moudrému: zmoudří ještě víc“ (Př 9,8–9). Sám Kristus přikazuje pokárat bratra, který hřeší (srov. Mt 18,15). [...]

Tváří v tvář zlu se nesmí mlčet

Církevní tradice zahrnuje mezi skutky milosrdenství i „napomínání hříšníků“. Je důležité znovu získat tento rozměr křesťanské lásky. Při uskutečňování zla se nesmí mlčet. Mám zde na mysli postoj těch křesťanů, kteří se z lidských ohledů nebo prostě z pohodlnosti přizpůsobují běžné mentalitě, místo aby bratry varovali před takovými způsoby myšlení a jednání, které jsou v protikladu k pravdě a nevedou po dobré cestě. Křesťanské napomenutí však nikdy není vedeno duchem odsuzování nebo obviňování, ale vždy je uváděno do pohybu láskou a milosrdenstvím a pramení z opravdové péče o bratrovo dobro. Apoštol Pavel prohlašuje: „Kdyby někdo byl náhle stržen k nějakému poklesku, uveďte ho na správnou cestu v duchu mírnosti; jste přece lidé duchovní! Jen si dávej pozor každý sám na sebe, aby ses nedostal do pokušení i ty“ (Gal 6,1). V našem světě proniknutém individualismem je třeba znovu objevit důležitost bratrského napomenutí, abychom společně kráčeli ke svatosti. Dokonce i „spravedlivý sedmkrát padne“ (Př 24, 16), jak říká Písmo, a my všichni jsme slabí a chybující (srov. 1 Jan 1,8). Je tedy velkou pomocí, když pomáháme druhým a necháváme pomáhat i sobě, abychom poznávali sami sebe v pravdě, abychom zlepšovali svůj život a kráčeli po Pánově cestě příměji. Vždy je zapotřebí pohledu, který miluje a opravuje, který poznává a uznává, rozlišuje a odpouští, jako to činil a činí Pán s každým z nás.

2. „JEDEN O DRUHÉHO“: DAR VZÁJEMNOSTI

Starost o druhé lidi je v protikladu k mentalitě, která redukuje život jen na pozemský rozměr, nebere v úvahu jeho eschatologickou perspektivu a ve jménu individuální svobody přijímá jakoukoli morální volbu. Společnost, jakou je ta sou-

časná, se může stát hluchou jak k fyzickým bolestem, tak i k duchovním a morálním životním potřebám. V křesťanském společenství to tak nesmí být. Apoštol Pavel nás vyzývá, abychom usilovali o to, být vedeni „k pokoji a k vzájemnému duchovnímu prospěchu“ (Řím 14,19), a byli nápomocni „bližnímu k jeho dobru a prospěchu“ (tamtéž 15,2), aniž bychom hledali vlastní zisk, ale „to, co prospívá všem, aby tak mohli dojít spásy“ (1 Kor 10,33). [...]

Údy téhož těla

Pánovi učedníci, napojeni na Krista prostřednictvím eucharistie, žijí ve společenství, které je poutá k sobě navzájem jako údy téhož těla. To znamená, že ten druhý ke mně patří, že jeho život a jeho spása se týkají mého života i mé spásy. Zde se dotýkáme velmi hlubokého prvku života ve společenství. Náš život se jak v dobrém, tak ve zlém vztahuje k životu druhých lidí. Hřích i skutky lásky mají rovněž dimenzi společenství. V Církvi jako Kristově mystickém těle se takové společenství potvrzuje. Společenství neustále koná pokání a vyprošuje si odpuštění za hříchy svých dětí, ale zároveň trvale a s radostí plesá nad svědectvími o ctnostech a o lásce, které se v něm rozvíjejí. Údy se mají „starat jeden o druhého“ (1 Kor 12,25), říká svatý Pavel, protože jsme jedním tělem. Láska vůči bratřím, jejímž výrazem je almužna – spolu s modlitbou a postem typická praktika postního období –, je zakořeněna v této spolupatřičnosti. [...]

3. „POBÍZEJME SE K LÁSCĚ A K DOBRÝM SKUTKŮM“: SPOLEČNĚ KRÁČET KE SVATOSTI

Tento výraz z Listu Židům nás nutí k tomu, abychom uvažovali o univerzálním povolání ke svatosti a stálosti cesty v duchovním životě, abychom usilovali

Fra Angelico: Svatý Vavřinec rozdává almužnu (1450)
Foto: Wikipedia

Vzájemné napravování a povzbuzování v duchu pokory a lásky musí být součástí života křesťanského společenství.

o větší dary a o stále vyšší a plodnější lásce (srov. 1 Kor 12,31 – 13,13). Pozornost jednoho vůči druhému má za cíl vzájemné povzbuzování ke stále větší a účinnější lásce, „jako světlo úsvitu, jehož záře roste až do bílého dne“ (Př 4,18), v očekávání, že v Bohu budeme žít den bez západu

slunce. Čas, který jsme ve svém životě dostali, je cenný pro to, abychom v Boží lásce objevovali a konali skutky dobra. Sama Církev tak roste a rozvíjí se, aby dosáhla plné zralosti v Kristu (srov. Ef 4,13). Je třeba, abychom se navzájem stimulovali a dospěli k plnosti lásky a dobrých skutků.

Nebezpečí vlažnosti

Bohužel je zde stále přítomné nebezpečí vlažnosti, potlačení Ducha a odmítnutí „využít hřivny“, které jsme dostali pro dobro svoje i druhých lidí (srov. Mt 25,25n.). Všichni jsme obdrželi duchovní nebo materiální bohatství užitečné pro naplňování Božího plánu, pro dobro Církve i pro osobní spásu. Učitelé duchovního života připomínají, že ten, kdo v životě víry nepostupuje dopředu, jde dozadu. Draží bratři a sestry, přijměme stále aktuální výzvu, abychom usilovali o „vysokou míru běžného křesťanského života“ (Jan Pavel II., *Novo millennio ineunte*, 31). Moudrost Církve, která uznává a prohlašuje za blahoslavené a svaté některé příkladné křesťany, má za cíl vzbudit touhu po napodobování ctností. Svatý Pavel napomíná: „V uctivosti předhánějte jeden druhého“ (Řím 12,10).

Kéž všichni tváří v tvář světu, který vyžaduje od křesťanů nové svědectví lásky a věrnosti Pánu, pocítí naléhavou potřebu vstoupit do soutěže v lásce, ve službě a v dobrých skutcích. [...]

Převzato z TS ČBK

Krácano, mezititulky redakce

NOVÉ KARDINÁLSKÉ KOLEGIUM

Na seznamu nových kardinálů převažují členové kurie a Italové

Kardinálský purpur není v dnešním světě mrtvým symbolem. Každý den umírají křesťané za svou víru, podle statistik je jich 170 tisíc ročně. 18. února Benedikt XVI. položí na bedra dvaadvaceti hierarchů tíži této krve. Od nynějška mají být věrní víře, Církvi a papeži jako mučedníci – až k prolití krve.

Je příznačné, že tuto věrnost žádá Benedikt XVI. především od svých nejbliž-

ších spolupracovníků. Mezi 22 novými kardinály, z nichž 18 je voličů (mladších 80 let), celá desítka pracuje v římské kurii. Podobně tomu bylo už na předchozí konzistoři. Málo je oproti tomu kardinálů z těch regionů, kde se skutečně prolévá krev pro víru. Výjimkou jsou biskupové z Indie a Hongkongu, ale vůbec není zastoupena Afrika, Latinská Amerika či Blízký východ. Ačkoli například z na-

posled jmenovaného regionu byl téměř jistým kandidátem na kardinálský biret nový patriarcha maronitů z Libanonu Béchara Boutros Raï.

Převaha kuriálních kardinálů

Dominance kurialistů mezi nominovanými vyvolala negativní reakce. Tím spíše, že jde zároveň o převahu italskou. Ačkoli II. vatikánský koncil mluvil o internacio-

nalizaci Vatikánu, Italové zůstávají nejnvýraznější skupinou ve sboru kardinálů-voličů. Je jich 30, tedy čtvrtina eventuálního konkláve. Pro srovnání, všech kardinálů z Asie je 9, z Afriky 11, ze Severní Ameriky 15 a z Latinské Ameriky, kde žije více než polovina světové katolické populace, pouhých 22. Z této sestavy je zřejmé, že kardinálský sbor nemá nic společného se standardy přijatými například v OSN. Početní převaha s sebou nenese právo zasednout v kardinálském kolegiu.

Odkud se bere tak velké zastoupení Italů? Na jedné straně je jisté, že ve Vatikánu mohou počítat s určitými preferencemi. Příkladem mohou být metropolitě Florencie a Janova, na které se nevztahovala nepsaná zásada, že papež nejmenuje kardinály v těch diecézích, jejichž bývalí biskupové jsou ještě kardinály voliči a byli kupříkladu povoláni k práci ve Vatikánu (jak se to naopak respektovalo např. v Toledu a Quebecu, bývalých arcidiecézích kardinálů Cañizarese a Ouelleta). Podobnou výjimku dostali na současné konzistoři také metropolitě Prahy a New Yorku. V obou těchto případech ale kardinálové-senioři dovrší osmdesátku za několik měsíců. Ona nepsaná zásada se ovšem netýká kuriálních kardinálů. Fakt, že bývalý prefekt některé z kongregací nedovrší 80 let, neblokuje postup jeho nástupce.

Italové v římské kurii

Otázka italského zastoupení v kardinálském kolegiu je do značné míry otázkou po výrazné italské přítomnosti na předních místech římské kurie. Jistě, historicky byli první kardinálové papežským poradním sborem z řad římských presbyterů, ale dnes, v době zkrácených vzdáleností, jdou logistické problémy stranou. Určitou roli jistě hraje snadnější aklimatizace ve vatikánském prostředí a jazyk – italština je dnes v podstatě úředním jazykem Církve a úřední jazyk má v Itálii tak hlubokou a bohatou tradici, že s ním leckdy mají potíže i sami Italové.

Ostatně italská převaha v kardinálském sboru byla zachována i v nedávných dějinách Církve. Jak ukazují statistiky, nejochtější zdobil purpurem své krajany a spolupracovníky Jan XXIII. Italové představovali 44 % jeho kardinálů.

Předání kardinálského biretu. Foto: <http://te-deum.blogspot.com>

Poslání k této zodpovědnější církevní službě vyžaduje stále větší vůli přijmout styl Božího Syna, který mezi nás přišel jako ten, kdo slouží. (Benedikt XVI.)

ských nominací, kurialisté celou polovinu. Naopak nejzdrženlivější v této věci byl Pius XII. (24 % Italové, 18 % kurialisti). V kardinálských nominacích současného papeže jsou Italové zastoupeni 30 % a kurialisté 41 %. Tato statistika se ale bude ještě měnit při příští konzistoři, protože v nejbližších dvou letech žádný z římských kardinálů, s výjimkou kard. Williama Levady z Kongregace pro nauku víry, nekončí ve svém úřadu.

Volitelé papeže

Ke statistikám je třeba ještě dodat, že po této konzistoři budou kardinálové jmenovaní Benediktem XVI. tvořit většinu na případném konkláve. Kolegium elektorů (papežských voličů) bude mít 125 členů, tedy více než stanovuje norma, ale už v nejbližších měsících se jejich počet vrátí pod právem požadovaný práh 120 kardinálů.

Čestné nominace

Na konzistoři nebudou ani tentokrát chybět čestné nominace, tedy připojení do kardinálského sboru s ohledem na mimořádné zásluhy po dovršení 80 let. Tentokrát jsou čtyři: rumunský biskup východního obřadu Lucian Mureșan a tři významní vědci. Dva z nich jsou řeholníci, poradci vatikánských úřadů a profesori římských univerzit, maltský augustinián P. Prosper Grech a německý jezuita P. Karl Josef Becker. Posledním je jednadevadesátiletý Belgičan P. Julien Ries, který se zabývá náboženskou antropologií.

Zjednodušení ceremonie

Letošní konzistoř bude mít oprostěnější charakter než přechozí. Benedikt XVI. se rozhodl zjednodušit ceremonii spojením všech tří prvků vlastních kardinálské nominaci: předání biretu a prstenu a přidělení titulárního kostela. Konzistoř tedy bude mít slavnostní liturgický ráz, ale bez dvojznačnosti, aby snad někdo v kardinálském jmenování nehledal další svátost.

*Krzysztof Bronk
(Mezititulky redakce)*

Krzysztof Bronk pracuje jako redaktor polské redakce Radia Vaticana.

MUČEDNÍCI KOMUNISMU

Kněží, kteří zemřeli ve vazbě během vyšetřování

Mezi oběti komunismu patří také P. Josef Toufar a P. Bohumír Bunža. Oba zemřeli na následky krutého zacházení v průběhu vyšetřování.

Mnozí kněží a řeholníci zatčení v 50. letech komunistickou Státní bezpečností prožili během vyšetřovací vazby velmi kruté zacházení – bití, týrání, hlad, žízeň, odpírání spánku, museli pochodovat po cele nebo dělat série dřepů. Zažívali psychické ponižování a vyhrůžky morálního charakteru (vztahy k ženám, zneužívání dětí či uvěznění starých rodičů či šikana dalších lidí). Záměrem vyšetřovatelů většinou nebylo usmrtit je, ale zlomit, donutit k doznání k „protistátní činnosti“ a následně teatrálně před veřejností odsoudit a využít tak pro diskreditaci Církve. Někteří z nich však brutalitu vyšetřovatelů nevydrželi a ve vazbě zemřeli. Zde je velmi podobný přístup StB a dalších komunistických orgánů u většiny případů – snaha utajit smrt co nejdéle před příbuznými. Objevují se podivné okolnosti úmrtí, nátlak na lékaře, kteří ohledávali zemřelé, specifické zdůvodňování příčin smrti – např. infarkt či mrtvice i v nízkém věku – podobně jako u vyšetřovatelů gestapa či zpráv zasílaných příbuzným zesnulého z koncentračních táborů. Často chybějí originály pitevních protokolů, podpisy vyšetřovatelů, velmi omezená je dokumentace vyšetřovatelů k případu. Časté je zpopelnění zemřelých bez vědomí příbuzných. Velmi obtížné bylo pro rodinu, pokud byla vůbec informována, získat ostatky osob zemřelých během vyšetřování. V případě, že vůbec mohl proběhnout pohřeb, tak pouze v úzkém rodinném kruhu, často za asistence StB. V několika případech byli mrtví pohřbeni na vězeňském hřbitově nebo v hromadném hrobě v Praze-Řábčicích.

Kněz z Číhošti

Mezi už obecně známé případy patří příběh P. Josefa Toufara. Ten se narodil 14. července 1902 v Arnolci u Jihlavy v zemědělské rodině. Vyučil se truhlá-

řem a teprve po vojenské prezenční službě v roce 1927 se rozhodl pro kněžství. Musel však nejprve získat maturitu, a tak nastoupil nejprve na gymnázium v Havlíčkově Brodě a ve studiích pokračoval v Chotěboři, kde v roce 1935 odmaturoval. Teologii studoval v kněžském semináři v Hradci Králové a na kněze byl vysvěcen 29. června 1940 ThDr. Mořicem

P. Josef Toufar. Foto: archiv autora

Píchou, biskupem královéhradeckým, ve 38 letech. Jeho prvním kněžským působišťem se stala Zahradka u Ledče nad Sázavou, kde rozvinul úspěšnou pastorační činnost mezi mládeží. V Zahradce působil jako kaplan a od roku 1946 jako farář. Na nátlak funkcionářů okresního akčního výboru v Ledči jej i přes protest ledečských farníků královéhradecký biskup Mořic Pícha přesunul v dubnu 1948 do farnosti Číhošť na Havlíčkovobrodsku.

Číhošťský zázrak

V kostele v Číhošti se odehrál při nedělní mši svaté třetí neděli adventní 11. prosince 1949 zvláštní úkaz – při kázání

P. Toufara došlo při slovech kněze: „Zde ve svatostánku je náš Spasitel“ k pohybu kříže doleva a doprava a kříž zůstal vychýlen. Tento jev se měl ještě několikrát v průběhu prosince zopakovat. Tato skutečnost přitáhla nejen zájem věřících, ale také StB. P. Toufar byl 28. ledna 1950 v souvislosti s tzv. číhošťským zázrakem zatčen a převezen do Valdic u Jičína. Zde byl vyšetřován skupinou pracovníků StB v čele s podporučíkem Ladislavem Máchou. P. Toufar byl nucen k přiznání, že zinscenoval „zázrak“ na pokyn Vatikánu pro obelstvení prostých věřících a také že se dopouštěl sexuálního zneužívání dětí. Zpočátku P. Toufar tato obvinění odmítal, postupem času však násilí vyšetřovatelů proti němu rostlo. Po brutálních výsleších, psychickém nátlaku a opakovaném bití byl donucen k podepsání vyšetřovacích protokolů. (Jazyková expertiza Kriminologického ústavu v Praze, provedená v 90. letech, prokázala, že autorem textů protokolu s „doznáním“ byla jiná osoba, než tomu bylo u prvních vstupních výsleších P. Toufara na začátku února.) Vyšetřovatelé měli za úkol připravit ho pro soudní proces a také vytvořit filmový dokument o tom, jak měl P. Toufar zinscenovat číhošťský „zázrak“. V noci z 23. na 24. února 1950 byl P. Toufar za účelem filmování převezen vyšetřovateli z vazby do Číhoště. Zde se však při filmování zhroutil. 25. února 1950 u něj lékař ve Valdicích konstatoval zánět pobřišnice a s bolestmi v oblasti břicha byl jako „prominentní“ vězeň pod falešnou identitou převezen do Borůvkova sanatoria v Legerově ulici v Praze. Přes provedenou operaci téhož dne večer zemřel. Jeden z operujících lékařů MUDr. František Mauer později při vyšetřování úmrtí P. Toufara v roce 1968 k jeho zdravotnímu stavu prohlásil: „Při operaci Josefa Toufara jsem teh-

dy asistoval. Dělalí jsme všechno, co bylo v lidských silách, ale toho člověka nebylo možno zachránit. Byl neobyčejně surovým způsobem utlučen k smrti. Řekl bych – jasná vražda!“ Lékaři a zdravotníci, kteří přišli s pacientem do styku, museli podepsat prohlášení o mlčenlivosti. Pitva byla provedena dle instrukcí StB a jako příčina úmrtí byl uveden zánět pobřišnice následkem prasknutí žaludečního vředu. Tělo P. Toufara bylo tajně pohřbeno do vězeňského hromadného hrobu v Praze-Ďáblicích 28. února 1950. Pohyb kříže zůstává dodnes nevysvětlen: mechanismy, které StB zkonstruovala nebo prohlásila za prostředek k pohybování křížkem, při rekonstrukci buď nefungovaly, nebo by musely být na holém oltáři jasně viditelné.

O číhoštském zázraku byl v roce 1950 natočen děsivý propagandistický snímek *Běda tomu, skrze něhož pohoršení přichází*, který měl katolickou církev usvědčit z podvodu a zinscenování zázraku. Film byl promítán ve stovkách kin, vzhledem k viditelné vyumělkovanosti verze StB o manipulování křížem P. Toufarem nefunkčním mechanickým zařízením však byl jeho efekt spíše opačný, než si komunističtí pohlaváři přáli. Tématu číhoštského zázraku se věnoval beletristickou formou Josef Škvorecký v knize *Mirákl* a o události byl natočen režisérem Jaroslavem Polišenským televizní film *In nomine patris* (2004).

Vyškovský děkan

Dalším knězem, který zemřel ve vyšetřovací vazbě komunistické StB byl **P. Bohumír Bunža**. Narodil se v Bzenci 17. března 1877. Studoval na gymnáziu v Uherském Hradišti a odmaturoval zde 1. července 1896. Teologická studia absolvoval na bohoslovecké fakultě v Olomouci, absolutorium složil 1. července 1901. Následně přijal 5. července 1901 z rukou arcibiskupa Kohna v Olomouci kněžské svěcení. Jeho prvním působištěm se stala obec Strání u Uherského Brodu, kde působil dva roky jako kaplan. V roce 1902 byl ustanoven kaplanem ve Vyškově a byl zde činný téměř deset let. Roku 1912 z Vyškova odešel, protože byl jmenován dómským vikářem v Olomouci. V červnu 1918 se vrá-

til zpět do Vyškova, ale tentokrát již jako farář. V roce 1937 byl jmenován vyškovským děkanem.

Byl znám svým sociálním citěním, péčí o chudé, staré a opuštěné. Protože se pro ně snažil zajistit lékařskou péči, založil ve Vyškově Charitu a povolal sem sestry těšitelky z Rajhradu. Sestry, pro něž nechal v blízkosti kapucínského kostela zřídit malý klášter s kaplí, se potřebných ujaly. Po zřízení vyškovské nemocnice většina řeholnic přešla praco-

P. Bohumír Bunža. Foto: archiv autora

vat do toho zařízení, ale některé se dále věnovaly službě nemocným v domácnostech. Rovněž významně podporoval První českou měšťanskou a rodinnou školu, která vznikla z iniciativy arcibiskupa Antonína Stojana. Děkanu Bunžovi se podařilo získat pro vedení tohoto ústavu sestry dominikánky. Angažoval se také v městské samosprávě, v letech 1935–1936 zastával funkci místostarosty ve Vyškově. Zajímal se také o regionální historii a byl členem městského muzejního spolku ve Vyškově. Za nacistické okupace neskrýval své vlastenecké citění. Když měly být bohoslužby slouženy v němčině, prohlásil: „Mše svatá je latinská a je stejná pro všechny.“ Po druhé světové válce se věnoval opravě děkan-ského kostela, který byl výrazně poškozen. P. Bunža byl jmenován arciknězem prostějovským a čestným kanovníkem kroměřížským. Po dlouhá léta byl předsedou Jednoty katolického duchovenstva

olomoucké arcidiecéze a členem výboru kněžské nemocenské pokladny v Přerově. Rovněž patřil k blízkým spolupracovníkům Mons. Jana Šrámka.

Nebezpečný duchovní

Jako výrazně exponovaný kněz, který měl navíc několik příbuzných mezi představiteli lidové strany – jeho synovcem byl poslanec JUDr. Bohumír Bunža – se samozřejmě brzy ocitl mezi duchovními, jež se komunistický režim snažil eliminovat. 11. října 1949 odjel pan kanovník na schůzi Jednoty katolického duchovenstva do Kroměříže, kde byl zatčen. Nejprve byl převezen k výslechům do Olomouce a pak do Prahy na Pankrác. Zde byl vyšetřován v souvislosti s případem kněžské nemocenské pojišťovny Čáp a spol., v němž bylo 18. ledna 1951 odsouzeno 10 kněží. P. Bunža se však přelíčení nedožil, protože po tvrdých nočních výsleších 17. října 1950 zemřel ve vězeňské nemocnici v Praze-Pankráci. Úřední zpráva, jež přišla na národní výbor ve Vyškově, uváděla jako údajnou příčinu smrti rakovinu močového měchýře. V jeho pitevním protokolu z 19. října 1950 je však uvedeno, že zemřel v důsledku otoku mozku, plic a zlomení krční páteře. Hnisavý zánět mozku a plic se u něj objevil zřejmě následkem vyčerpání a podvýživy v průběhu výslechů. Alarmující je zaznamenaná zlomenina krčního obratle s výronem, k níž muselo dojít zřejmě hrubým zacházením při vyšetřování a pádem. P. Bunža je pravděpodobně pohřben ve společném hrobě v Praze-Ďáblicích.

Pozdější vyškovský děkan P. Antonín Křížan na něj zanechal vzpomínku: „Byl to ušlechtilý kněz Stojanova typu. Měl rád své kaplany ve Vyškově, byl váženým i u nekatolíků. Miloval všechno ušlechtilé a krásné, byl věrný Bohu, Církvi, národu.“

Vojtěch Vlček

Další díl v čísle 6/2012

Mgr. Vojtěch Vlček, historik a pedagog, spolupracuje s Českou křesťanskou akademií a Ústavem pro studium totalitních režimů

NÁMITKY PROTI CÍRKEVNÍM RESTITUCÍM

Z kauzy církevních restitucí se opět stalo jedno z hlavních politických témat. Odpůrci restitucí se snaží přesvědčit veřejnost, že církvím není co vracet. Jaké jsou jejich argumenty?

Česká vláda schválila dne 11. ledna 2012 návrh zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi; 7. února 2012 pak návrh uspěl v prvním čtení při projednávání v Poslanecké sněmovně. Z tématu církevních restitucí se tak opět stalo jedno z hlavních politických témat.

Co vlastně vláda navrhuje? Církvím a církevním subjektům by měla být vydána část majetku, o který je připravil komunistický režim. Vydávat by se měly zejména zemědělské nemovitosti, jako pole, louky a lesy. Nevydáváná část majetku – především budovy a pozemky v majetku obcí – se nahradí paušální sumou 59 mld. Kč, která se bude vyplácet v průběhu třiceti let. Sumu si mezi sebe rozdělí 17 církví a náboženských společností v poměru, který se přímo neváže na míru utrpených křivd. Tak jako před čtyřmi lety i v současné době je s nápravou komunistických křivd nerozlučně spjata ukončení státního financování platů duchovních.

Od rozpadu Československa jde o první návrh církevních restitucí, který v parlamentní proceduře prošel prvním čtením. Poslední – velmi podobný – návrh Topolánkova kabinetu právě v prvním čtení skončil.

Jak Poslanecká sněmovna, tak veřejnost je v současné době zásobována spoustou argumentů, které mají ukázat, že církvím není co vracet. Pojďme se na ně podívat.

Je to dar, církve na restituci nárok nemají

Ústavní soud si to nemyslí. Ve svém nálezu Pl. ÚS 9/07 z 1. července 2010 řekl, že Parlament svojí nečinností v oblasti církevních restitucí porušuje základní práva církví. Ústavní soud přikázal českému zákonodárci přijmout restituční předpis a pohrozil, že jinak by mohl spustit vydávání majetku i bez restitučního zákona.

Na nutnost provedení církevních restitucí poukazuje Ústavní soud soustavně od roku 2005. V poslední době začíná být přísnější a v jednom ze svých nálezů dokonce poslancům připomněl, že jejich úkolem je chránit ústavnost, nikoli využívat své pravomoci k porušování práv církví.

Katolická církev majetek nevladnula

Poslanec Paroubek na jednání Poslanecké sněmovny vystoupil s názorem, že katolická církev k roku 1948 majetek nevladnula. (Ve vztahu k jiným církvím se tento argument nepoužívá.) Podle něj

Je hezké zdůrazňovat, že církve mají být chudé a ke svému poslání majetek nepotřebují. Nicméně i duchovenská činnost a charita něco stojí.

se jednalo o majetek státní, ke kterému církev měla „právo hospodaření“.

Tento názor žijí levice v povědomí lidí takřka od listopadu 1989. Je přitom zjevně nesmyslný. Komunistický režim ani na chvíli nezapochoyboval o tom, že majetek patřil církvím. Proto jim ho také bral. Kdyby patřil státu, postupoval by zcela jinak.

Protože se bavíme o nemovitostech, lze bývalého vlastníka zjistit velmi jednoduše. Ve starých pozemkových knihách (obdoba dnešního katastru nemovitostí) byl vlastník zapsán. Není tak těžké se jít na tyto záznamy podívat a zjistit, že jako vlastníci pozemků jsou evidovány církevní subjekty, nikoli stát.

Často se také tvrdí, že církevní vlastnictví mělo „veřejnou“ povahu. Rozli-

šování vlastnictví na více druhů či typů (soukromé, socialistické, státní) byl „výdobytek“ komunistického práva. Od roku 1811 až do roku 1950 však platil obecný zákoník občanský, který znal jen jedno vlastnictví. Církve tedy buď vlastníky byly, nebo nebyly.

Tvrzení, že katolická církev majetek nevladnula, je pověstí a zbožným přáním, ale zcela se míjí realitou. V roce 2008 zpracoval na toto téma Parlamentní institut podrobnou studii, ve které zkoumal dostupné analýzy pražské, plzeňské a brněnské právnické fakulty. Zjistil, že i přes dílčí rozpory všechny existenci církevního vlastnictví potvrzují.

Majetku se vydá více, než kolik ho komunisté vzali

To je očividný nesmysl. Majetek se bude vydávat na základě individuálních žádostí církevních subjektů. Žadatel předloží tzv. povinné osobě (tomu, kdo majetek má dnes) výzvu k vydání věci a v této výzvě musí prokázat, že byl v minulosti vlastníkem majetku. Pokud tak neučiní, nebude mu nic vydáno. V takovém případě mu nezbude než svůj nárok na vydání prokázat u soudu.

Církve budou s majetkem podnikat

Levice často vytváří strašáka, že se z církví stanou podnikatelské subjekty. Především tato otázka nesouvisí s tím, zda se ukradené má vrátit či nikoli. A za druhé, jestliže stát zcela zruší finanční podporu církvím, budou se nějak muset živit samy. Jinými slovy si na sebe budou muset vydělat.

Je hezké zdůrazňovat, že církve mají být chudé a ke svému poslání majetek nepotřebují. Nicméně i duchovenská činnost i charita něco stojí. Platy pracovníků, topení, elektřina – to vše se zaplatit musí. Duchovenská i charitativní činnost jsou ze své povahy ryze ztrátové.

Představa biskupů jako burzovních makléřů je sice možná poutavá pro parlamentní diskusi, ve skutečnosti však budou církve působit ve zcela jiných oblastech. Pravděpodobně budou pronajímat nemovitosti a hospodařit na vydaných zemědělských a lesních pozemcích. Zkušenosti ze zahraničí ukazují, že církve se o svůj majetek postarat umí a že jsou velmi žádanými zaměstnavateli.

Nejlepší je zřídit církevní fond

Sociální demokracie navrhuje historický církevní majetek vložit do nově zříze-

ného církevního fondu. Ten by byl pod státní správou a výtěžek z fondu by byl poskytován církvím.

Zkušenosti s podobným fondem již česká katolická církev má. Založil jej Josef II. a v současné době se jmenuje Náboženská matice. Velkou část jejího majetku zlikvidovali komunisté – a co se nepodařilo jim, o to se postaral sociálně demokratický ministr Dostál.

Všichni víme, že o svůj majetek se nejlépe postará vlastník, nikoli státem dosazený správce. A že podobné fondy jsou v České republice symbolem plýtvání a korupce (viz např. Fond dětí a mládeže).

Je vládou navrhované řešení nejlepší?

Kdo ví. Ale to bychom museli napsat o každém možném řešení. Neexistuje totiž spravedlivá náprava komunistických majetkových zločinů spáchaných před více než 60 lety. Návrh vznikl jako kompromis mezi protichůdnými zájmy obcí, diecézí, řeholních řádů a nekatolických církví.

Jakub Kříž

Autor je právník, působí na vysoké škole CEVRO Institut

VYDAT SVĚDECTVÍ PRAVDĚ

Rozhovor s Martinem Rosenbaumem o dominikánských misích

Již jedenáct let organizují dominikáni v České republice lidové misie a čtvrtým rokem provozují misijní webové stránky. Rozmlouvali jsme s koordinátorem těchto aktivit Martinem Rosenbaumem.

Stránky misie.op.cz jsou projektem relativně novým. Co je jejich cílem?

Stránky nejsou úplně nové, rozvíjejí se už čtyři roky. Rostou postupně, podle toho, jaké webové „služby“ vyžadují jednotlivé projekty Kazatelského střediska České dominikánské provincie, které stránky spravuje. Mají sloužit právě jako internetová podpora naší činnosti, až už jde o letní misie, formační programy nebo účast v mezinárodních projektech.

Proto na stránkách najdete informace o konkrétních akcích stejně jako základní seznámení s dlouhodobými projekty. Snažíme se stránky doplnit i o odkazy a zajímavé texty, které mohou čtenáři přiblížit misijní poslání řádu i celé Církve. Vše je doplněno o sekci pro přihlášené, ve které najdou další informace naši spolupracovníci.

Jak konkrétně misijní působení souvisí s dominikánskou spiritualitou?

Papež Honorius III. vložil řádu vlastně už do kolébky úkol sloužit především pro kázání a spásu duší. Proto je misijní poslání od života řádu neodmyslitel-

Informační stánek na misích v Krnově

né. Každý člen dominikánské rodiny se na něm samozřejmě podílí jedinečným způsobem, ke kterému právě jeho Bůh volá. Ať už je ten způsob jakýkoli (ten náš je patrný ze stránek), vždy je nějak svázaný se službou slova.

Porádáte každoroční letní misie. Jak probíhaly ty loňské a jak se chystáte na letošní, v roce 2012?

Máme za sebou během jedenácti let třináct větších a řadu menších misijních akcí po celé České republice. V minulém roce jsme byli týden v Krnově. Odjížděli jsme s vcelku dobrým pocitem, i když se samo-

zřejmě stále máme co učit a Duch Svatý nám znovu a znovu chystá překvapení. Tento rok budou, dá-li Pán, misie v Přelouči. Protože jde o velkou akci (na té loňské se nějakým způsobem aktivně podílelo více než sto lidí), přípravy už probíhají.

Jaké otázky či okruhy v rozhovorech s lidmi při misii nejčastěji řešíte?

Během misie klademe důraz na osobní setkání a rozhovory, i když se tím naše působení zdaleka nevyčerpává. Co se témat týče: každý člověk má jedinečný příběh, proto je i misijní rozhovor neopakovatelný, s tématy od asi očekávaných bolestí historie Církve po sdílení osobních problémů, zklamání i nadějí. Někdy se rozhovor změní vyloženě ve službu naslouchání. I ochota naslouchat druhému může být v dnešní době velkým svědectvím.

Pomáhají vám při misích také místní věřící, nebo čelíte spíše lhostejnosti?

Zatím jsme se vždy setkali s kladným přijetím. Možná je to i proto, že se snažíme misie dělat spolu s místními, ne nezávisle

na nich. Rok od roku se také setkáváme s větší ochotou aktivně se zapojit a nějak v načatém díle pokračovat, i když přímo se zapojí vždy jen menšina farnosti. Často se také k nám připojí někdo z farnosti během dalších misí v jiném místě.

Co myslíte, mají katoličtí křesťané dneška tendenci uzavírat se před světem, anebo naopak?

I když v Církvi nalezneme řadu aktivních lidí, ochotných pojmout svůj křesťanský život jako službu, mám mnohdy dojem, že u mnohých z nás stále převládá jakási setrvačnost. K ní patří to, že často nežijeme s vědomím zodpovědnosti za ty okolo a za jejich spásu. Zkrátka misijní poslání Církve je stále třeba povzbuzovat, v žádném případě nejde o samozřejmost.

Jak čelit riziku, že otevřenost vůči světu nezpůsobí nákazu např. správného hodnotového žebříčku, ale opravdu povzbudí k misijní práci?

Modlitba před evangelizací na náměstí v Krnově

Pokud půjde o otevřenost v tom smyslu, že „zrušíme hranice“ a přizpůsobíme se světu, pak mu čelit nedokážeme. Pokud ale půjde o otevřenost ve smyslu, že se obrátíme ke světu stejně, jako se k němu přiklonil Ježíš, tedy spolu s ním z „Boží strany“, pak nám takové nebezpečí nehrozí.

Kdo může být misionář v Česku?

Kdokoli, kdo se dokáže podívat na svět alespoň trochu „Božíma očima“. Potom vlastně nejen může, ale jednoduše bude

misionářem. Ježíš říká: „Jako Otec poslal mě, tak já posílám vás.“ Každý, kdo se snaží žít nejen „pro Boha“, ale také „z Boha“, v síle Boží milosti, půjde v Ježíšových stopách „vydat svědectví Pravdě“.

Co potřebujete, aby projekt misie.op.cz dále zdárně rostl?

Boží požehnání. A nadšení té veliké skupiny lidí, kteří se do našich aktivit zapojují.

Přípravila Zdeňka Rybová

Foto: misie.op.cz

Letošní misie proběhne od 21. do 29. července v Přelouči. Podpořit ji můžete modlitbou, ale i účastí – přihlásit se můžete na adrese martin.rosenbaum@op.cz. Další informace najdete na <http://misie.op.cz>.

Martin Rosenbaum, dominikánský terciář, člen Kazatelského střediska ČDP. Pracuje jako konzultant a lektor v oblasti IT.

Ad Zbožně pro volbu

Vážená paní šéfredaktorko!

Jakkoliv si vážím Vaší práce a ráda si RC Monitor přečtu, zarazil mě Váš článek z posledního čísla (RCM 3/2012) pod názvem „Zbožně pro volbu“.

V tomto článku popisujete věc, jak by měla být. Lze s Vámi souhlasit... ale. Vše je rozhodně složitější. Jak chcete u nás zákonem zakázat potraty? A jak to má udělat KDU-ČSL? Jsem přesvědčena, že se v debatě Hyde park na ČT 24 předseda KDU-ČSL Pavel Bělobrádek vyjádřil správně.

KDU-ČSL není zde proto, aby voliče morálně napravovala, evangelizovala (jak bylo řečeno na ideové konferenci KDU-ČSL), – to je úlohou Církve –, ale aby zbavila lidi palčivých problémů. Tedy úlohou KDU-ČSL dle mého názoru je vytvářet podmínky k zodpovědnému chování... a o to se určitě snaží... viz její program.

A jakou myslíte, paní šéfredaktorko, že má KDU-ČSL politickou sílu? Momentálně téměř žádnou. Proč?

Zeptejte se především křesťanských voličů, zeptejte se mnohých kněží a bis-

kupů katolické církve, koho volili. Zeptejte se, proč jsou křesťané v politickém dění tak pasivní, kolik má KDU-ČSL členů a kde jsou mladí? Pak si jistě dokážete odpovědět sama. Vše ostatní je jen populismus a laciné gesto a to Vy přeče víte.

Proč to jde třeba v Maďarsku? Dvě třetiny voličů si to přejí. Lze jim jen tiše závidět.

*Božena Zimová, Hronov
dlouholetá členka KDU-ČSL*

Vážená redakce,

ve třetím čísle RC Monitoru byly zveřejněny reakce na názory Pavla Bělobrádky, předsedy KDU-ČSL, které vyslovil v pořadu České televize Hyde Park dne 25. 1. 2012 ve věci právní úpravy umělých ukončení těhotenství. Autorem první reakce je fr. Pavel M. Mayer OP, dominikánský kněz, a autorkou druhé reakce Zdeňka Rybová, šéfredaktorka RCM. Obě reakce kritizují vyjádření Pavla Bělobrádky, že KDU-ČSL nebude prosazovat „zákaz umělých potratů zákonem“.

KDU-ČSL nikdy neměla a nemá ve stanovách, politickém nebo volebním programu za cíl zařadit do zákona dob-

rovolné umělé ukončení do dvanáctého týdne těhotenství mezi trestné činy.

Autor tohoto podání to také nenavrhol, jelikož by takový cíl byl dříve i nyní nepravdivý a nesplnitelný. Jistě nejsme spokojeni, že v této zemi žije „jiná kultura (civilizace)“ než křesťané. Tato civilizace je dnes výrazně většinová, přesvědčená o své neomylnosti a ničím neomezené svobodě. Počaté dítě nazývá „pouhým lidským plodem“, kterého má těhotná žena právo (v případě ohrožení svého života i povinnost) označit za „vteřelce“ a nařídít jeho lékařské odstranění. Toto jednání křesťané považují za zločinné, rozporné s přirozeným právem člověka na život, pátým Božím přikázáním a CIC (Kodex kanonického práva). Trpíme, ale falešně a pokrytecky neslibujeme, že to novelou trestního zákona změníme.

Ostatně autor tohoto podání neznamenal veřejný hlas biskupů na změnu trestního zákona ve věci umělého ukončení těhotenství a apel na politické strany, aby „justiční trestání potratů“ zařadili do svých programových cílů!

Josef Bednář

Autor je členem KDU-ČSL

PARTOKRACIE V OBČANSKÉ SPOLEČNOSTI

*Ve světě zblazeném idejí vládou příšery.
(J. W. Goethe)*

Politické stranictví bez morálních a duchovních hodnot se snadno mění v pseudodemokracii. Dnešní politické stranictví prohlašuje za pravdu účelové mocenské dohody, které většinou opouští morálním východiskům. Takováto jednání je možno považovat za pragmatismus z hlediska náboženského a filozofického pojetí hodnotového morálního systému, které je v rozporu s přirozeným právem a neměnnou zjevenou Pravdou v katolickém pojetí.

Základním problémem většiny českého stranictví se stalo, že došlo k odtržení morálních hodnot od společenského a politického dění. V sekularizované občanské společnosti byl demokratismus a jeho politický mechanismus zbaven a oprostěn od křesťanských morálních a společenských principů a byl nahrazen většinou jen lidským pragmatismem a egoismem.

Neustálé politické hrátky stran a jednotlivých politiků vyúsťují až v nechuť české veřejnosti stále sledovat vzájemnou nevráživost a sebestřednost, ale i často podpásově úderů v politickém prostředí.

V politickém prostředí není shoda na opatřeních, která by omezila negativní společenské jevy a zároveň respektovala

převažující občanské zájmy ve společnosti. Veřejný a státní zájem je většinou odsouván do pozadí a prioritou získává mocenský boj a pozice, kdy účel světí prostředky, kdy ve stranickém prostředí bují ekonomický byznys a korupce, kde je vše dovoleno a morální hodnoty a politická kultura jsou považovány za nějaký přežitek a zátěž politického zápasu.

Politické stranictví upadlo do profesionalismu a politického byznysu, které je bez morálních zábran. V současném stranictví se většinou politické dohody uzavírají z hlediska kupeckých a mocenských počtů. Stranickost se proměnila jen v nějaké výtahy k politické moci, která následně přináší i průnik do ekonomického prostředí a finanční zisky. Politik se stává byznysmenem napříč politického stranictví, kde osobní zájmy zastíňují zájmy voličů a celé občanské společnosti.

K tomu napomáhá, že v sekularizovaném prostředí se nějak vytratila morálka a život jednotlivců se více podřizuje jen hmotnému a finančnímu prospěchu. Občanská demokracie a pluralitní stranictví, když vymýtilo křesťanské kořeny nebo je silně podemlelo, pak lehce sklouzává do pozic peleše lotrovské, kde vládne korupce a bezpráví. Za totalitu vládla jedna strana, která měla přes milion a půl členů, dnes nám vládne plu-

ralitní stranictví, které má jen okolo dvě stě tisíc členů, kdy zároveň existuje ještě větší lhostejnost i blbá nálada občanské většiny než za totality.

Naše demokracie a stranickost je strnulá a svým způsobem vyprázdňena a politické elity nejsou schopny představit ideje a programy, které osloví většinu občanské veřejnosti. Zároveň je zde i krize personální, kdy skoro nikdo ze současných politiků nedokáže oslovit, přesvědčit a získat občany pro nějakou koncepci, vizi a perspektivu. V občanské společnosti se zvyšuje nechuť ke všemu politickému a stranickému, kdy někteří považují současnou demokracii jen za jakési pozlátko, za kterým se dějí nepravosti.

Za uvedeného stavu je aktuální a potřebný postoj katolické veřejnosti, který by měl vycházet z Boží zvěsti a Desatera Božích přikázání a prosazovat ve veřejném životě křesťanské morální hodnoty, které vycházejí ze sociální doktríny Církve. Je zde naléhavost a výzva současnosti, že nastal čas pro renovaci křesťanství a demokracie v politickém prostředí.

Václav Ryneš

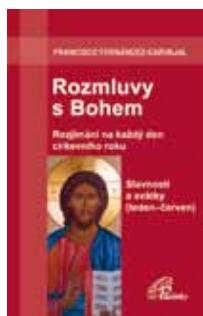
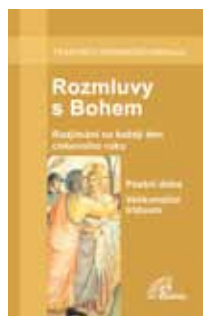
Václav Ryneš,
publicista

Z nabídky nakladatelství a knihkupectví PAULÍNKY

NAKLADATELSTVÍ A KNIHKUPECTVÍ PAULÍNKY

Jungmannovo nám. 18, I 10 00 Praha I, tel.: 224 818 757, mobil 733 755 999

on-line knihkupectví: www.paulinky.cz, e-mail: objednavky@paulinky.cz

F. Fernández-Carvajal

Rozmluvy s Bohem (6): Slavnosti a svátky (leden–červen)

Rozmluvy s Bohem (2a): Postní doba a Velikonoční triduum

Rozmluvy s Bohem (2b): Velikonoce

Tři díly z ediční řady „Rozmluvy s Bohem“ určené pro každého, kdo touží každý den vstoupit do modlitby a nechat se vést úryvky z Písma svatého a duchem té které liturgické doby. Praktický formát knihy dovoluje brát si ji s sebou i na cesty.

Měkká vazba, 472 str., cena 255 Kč

Měkká vazba, 392 str., cena 235 Kč

Měkká vazba, 408 str., cena 240 Kč (vyjde 23. března)

MÍT SOUCIT

Jak Boží slovo přiblížit dětem, aby mu porozuměly a zamilovaly si ho? A jak s nimi vůbec o Bohu mluvit? V této rubrice vám nabízíme vhodné texty ke společnému čtení Písma svatého s dětmi.

Rodič: K Ježíšovi přišel jeden malomocný a na kolenou ho prosil: „Chceš-li, můžeš mě očistit.“ Ježíš měl s ním soucit. Vztáhl ruku, dotkl se ho a řekl mu: „Chci, buď čistý!“ A hned od něho malomocenství odešlo a byl očištěn. Ježíš ho ihned poslal pryč a přísně mu nařídil: „Ne abys někomu o tom říkal! Ale jdi, ukaž se knězi a přines oběť za své očištění, jak nařídil Mojžíš – jím na svědectví.“ On odešel, ale začal to horlivě rozhlášovat a tu událost rozšiřovat, takže (Ježíš) už nemohl veřejně vejít do města, ale zůstával venku na opuštěných místech. Ale (přesto) k němu chodili (lidé) odevšad. (Mk 1,40–45)

Dítě: Malomocenství byla hrozná nemoc, že...

Rodič: A dosud je, i když se dneska dá vyléčit.

Dítě: Proč však malomocný neprosil Ježíše, aby ho uzdravil, nýbrž „Chceš-li, můžeš mě očistit“?

Rodič: Malomocenství se navenek projevuje skvrnami a nádory na kůži. Proto uzdravení znamenalo očištění od těchto boláků.

Dítě: Je malomocenství nakažlivé?

Rodič: Ano, proto byli malomocní nuceni žít odděleně od ostatních lidí. Když se k nim někdo blížil, tak museli volat: „Nečistý, nečistý!“

Dítě: To bylo hrozné: nemocný a ještě sám bez pomoci zdravých lidí.

Rodič: Pánu Ježíši bylo nemocného líto, uzdravil ho a poslal ke knězi.

Dítě: Proč ho poslal ke knězi? Přece ho měl poslat k lékaři.

Rodič: Jedině kněz ho mohl prohlásit za čistého. Nikdo jiný.

Dítě: Ale malomocný se moc nevyznamenal. Pán Ježíš ho uzdravil, přísně mu nařídil, že o tom nemá mluvit, a on to horlivě rozhlášoval.

Rodič: Neměj mu to za zlé! Vždyť až dosud byl vypuzený od lidí, žil v bolestech a v zápachu. A teď byl najednou zdravý! Byl tak nesmírně šťastný, že jásal a jásal...

Dítě: Jenomže Ježíš nemohl vejít do města, protože by ho obyvatelé prohlásili za Mesiáše, který je vysvobodí od Římanů. Přišli by vojáci, zatkli by ho a ukřižovali.

Rodič: Ano, znáš to dobře. Ještě si všimni, že si Ježíš svou roli s malomocným do jisté míry vyměnil. „Zůstával venku na opuštěných místech.“ I to byl pro-

Ježíš uzdravuje malomocného (12. stol.). Foto: Wikipedia

jev Ježíšovy velké lásky k nemocnému. Uzdravil ho, i když tušil, že to takto dopadne.

Dítě: Proč ještě dnes musí být lidé malomocní, i když se dá malomocenství vyléčit?

Rodič: Mnozí nevěří, že někdo může malomocenství vyléčit. Jak je to těžké mezi takto nedůvěřivými lidmi pracovat. Přesto Ježíš vlévá lásku k malomocným do „žil“ misionářů a lékařů, kteří společně bojují proti malomocenství.

Dítě: A znáš nějaký příběh ze života těchto misionářů?

Rodič: Moc zajímavý příběh. Před časem odjela z Evropy do Indie lékařka Ruth Pfau. Svou práci mezi malomocnými za-

čala v primitivních poměrech. Postupně si vydobyla důvěru v Indii i v Evropě, odkud dostávala potřebné peníze. V odlehlejších oblastech však stále trvala praxe, že malomocný byl vyháněn do samoty. Přitom by stačilo, kdyby byl poslán do nemocnice k Ruth Pfau.

Právě v té době byl ze své vesnice vyháněn malomocný Hášim. Jeho bratr, který mu přinášel jídlo a pití, našel jednoho dne chatrč prázdnou. Lidé si mysleli, že ho sežrala divoká zvěř. Kdesi v poušti ho však našla karavana. Byl takřka před smrtí, když se dostal do Karáči, do nemocnice k Ruth Pfau. Podařilo se ho zachránit a vyléčit tak, že se dokonce i oženil.

Po dvanácti letech se vracel do své vlasti jako tlumočnický expedit, ve které doktorka Pfau vysvětlovala domorodcům, že je malomocenství vyléčitelné. Expedice dorazila do Suru, odkud byl před léty Hášim vyháněn.

„Malomocenství u nás není,“ tvrdil představený vesnice, „naposledy jsme vyhnali Růzova syna Hášima.“

„To jsem já,“ představil se překladatel.

Celá vesnice slavila jeho návrat, celá oblast vydala své malomocné k uzdravení. Uvěřili, že i oni budou uzdraveni, když byl uzdraven Hášim.

Dítě: Ruth Pfau byla prodlouženou rukou Pána Ježíše.

Rodič: Ano. A k tomu vyzývá i nás, abychom přispívali organizaci LL-likvidace lepry, která naše peníze zúročí v záchranu těch, kteří by jinak umírali v opuštěnosti a v bolestech.

Josef Janšta

Další materiály najdete na josefjansta.opava.org.

Mgr. Josef Janšta, trvalý jáhen ostravsko-opavské diecéze, redaktor, scénárista a spisovatel

Jak to vidí Jiří Špiřík

Stop genocidě v České televizi a P. Marek O. Vácha

Umělý potrat je svojí vnitřní podstatou vždy skutkem těžce zlým, proto v jeho případě nelze uplatit princip volby „menšího zla“. A proto je také třeba uznat a podpořit aktivitu *Stop genocidě*, která upozorňuje morálně otupělou společnost na genocidální charakter umělých potratů.

P. Marek Orko Vácha vystoupil 5. února 2012 v pořadu 168 hodin k akci *Stop genocidě*. K tomu uveřejněná část rozhovoru, *že je vlastně dobře, že když už se rozhodne jít na potrat, a je vlastně v pozici vydírané, tak že má možnost jít do nemocnice na potrat, protože jinak by se nepochybně obrátila na nějakou bylinářku nebo andělíčkářku*, (resp. – cituji z blogu P. Váchy: „Dvakrát v životě se mi stalo, že za mnou přišla šestnácti či sedmnáctiletá dívka v dosti děsivém stavu, těsně po potratu. Byl jsem v tu chvíli rád, že šla do nemocnice a ne za bylinkářkou.“) je naprosto skandální.

Počátkem minulého roku jsem napsal kritický článek na jeho rozhovor pro časopis *Respekt* ohledně asistované reprodukce. Nakonec jsem se rozhodl svoji reakci po komunikaci s P. Markem Váchou neuveřejnit, neboť by poškodila jeho kněžskou službu. Spoléhal jsem na to, že si vezme moje slova k srdci a bude ve svých veřejných vystoupeních obezřetnější. Nestalo se tak. Proto je na místě upozornit na morálně závadné postoje čím dál více mediálně vystupujícího kněze.

K pořadu 168 hodin na ČT (a dovětku „Co se nevešlo do pořadu 168 hodin“ na jeho blogu) by bylo záhodno povědět více kritických slov. Omezím se pouze na dva body.

1) Nelze ospravedlnit, jak to činí P. Vácha, existenci a dovolenost potratové praxe nebezpečím, že „by se obrátila na nějakou andělíčkářku“. Nelze zde uplatit princip možnosti „menšího zla“, neboť umělý potrat je svojí vnitřní podstatou vždy skutkem těžce zlým.

Kromě toho je jeho výrok naprosto mediální podraz vůči těm, kteří se snaží upozorňovat na zlo potratové praxe. Výrok P. Váchy si média a společnost vysvětlí tak, že vlastně povolení potratů je lepším řešením než jejich zákaz. Ergo, současný stav je tedy akceptovatelný.

2) Nelze mít negativní postoj k akci *Stop genocidě* pro její údajnou „agresivitu“, jak vyplynulo z prezentace aktivit sdružení ve zmíněném pořadu. Jsem přesvědčen, že negativní postoj k akci *Stop genocidě* (vzhledem k závažnosti a současné rozšířenosti umělých potratů) je nemorální a nelegitimní. Bohužel bylo

možné se s ním setkat např. u vedení církevního gymnázia v Kutné Hoře, které v minulosti poslalo na organizátory akce policii.

Organizátoři akce *Stop genocidě* nasazují své síly, aby morálně otupělou společnost upozornili na genocidální charakter umělých potratů. Dělají tak na základě svého správného svědomí, aby upozornili širokou veřejnost a snad i zachránili počatý lidský život – narozdíl od svých kritiků, kteří snad také chtějí dobro, ale mají svědomí jednoznačně pomýlené nebo deformované. Organizátoři akce *Stop genocidě* si v žádném případě nezaslouží odsuzování, ale měli by se dočkat, když už ne podpory, tak aspoň jasně vyjádřené akceptace. A toho se v pořadu bohužel nedočkali.

Celý pořad 168 hodin k akci *Stop genocidě* byl nesen v neoprávněné kritice. Odpůrci této akce zastávali morálně závadná stanoviska. Navíc opravdu nepřijatelné jsou veřejně vyjádřené morálně závadné postoje u katolického kněze.

P. Jiří Špiřík ThD.

farní vikář pro Jindřichův Hradec

RC MONITOR SI MŮŽETE OBJEDNAT NA ADRESE:

Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz.

Jméno a příjmení:

Ulice:

Obec:

PSČ:

E-mail:

Počet výtisků:

Náklady na tisk a distribuci jednoho čísla jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Periodikum je distribuováno zdarma a jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí.

Letem světem

Zůstaňte doma, poradila zmrzlým bezdomovcům francouzská ministryně zdravotnictví! Před několika dny na svém blogu Francouzům vzkázala, že batolata, penzisté, nemocní lidé a bezdomovci jsou v současných extrémních mrazech obzvláště zranitelní a „měli by se vyhýbat pobytu venku“.

Benedikt XVI. navštívil římský seminář, kde vedl *lectio divina* a vysvětlil, co znamená **křesťanský nonkonformismus**: „...nechceme být stále konformní, chválení. Chceme nikoli zdání, ale pravdu. Ta nám dává svobodu, pravou křesťanskou svobodu. **Chceme se osvobodit od této potřeby líbit se, mluvit, jak si masy myslí, že by se mělo, a osvojit si svobodu pravdy**, a tak znovu vytvářet svět tak, aby nebyl utlačován míněním a zdáním, které nedovolují realitě samé, aby vyšla najevo. Křesťanský nonkonformismus nás vysvobodí, vrátí nás k pravdě. Tento nonkonformismus není proti světu, nýbrž je výrazem opravdové lásky ke světu.“

Nový český kardinál Mons. Dominik Duka v sobotu 18. února ve Vatikánu převzal odznaky své kardinálské hodnosti. V Římě mu byl přidělen kostel sv. Marcelina a Petra v Lateránu. *Srdečně*

gratulujeme a přejeme hojné Boží milosti a požehnání!

Několik osob z tzv. křesťanské platformy ČSSD se nechalo při příležitosti jmenování kardinála Duky slyšet, že „Duka zneužívá svůj úřad pro stranicko-politické cíle, neboť poslání biskupa v pluralitní společnosti v sobě podle něj nutně zahrnuje distanc od stranické

Koláž: mimi

politiky.“ Dále prý „Duka svými aktivitami a otevřenou podporou pravicových aktérů české politiky podle organizátorů akce zkrátka nerespektuje sociální nauku katolické církve, podle níž bída hmotná často vede i k bídě mravní a duchovní a společenské struktury upřednostňující zisk na úkor osoby a důstojnosti člověka jsou samy o sobě hříšné“. Aktivisté z řad sociální demokracie dokonce svolali

demonstraci před Arcibiskupský palác na den, kdy Mons. Duka bude v Římě, tedy doma nepřítomen.

Moudrá **reakce pana kardinála Duky** přišla ale ještě před odletem do Říma: „Nejsem si vědom, že bych vystupoval v politickém životě naší země. **Dle mého přesvědčení je Církev součástí naší společnosti, proto mi dění v ní není lhostejné, jsem občanem tohoto státu**, což ale ještě neznamená angažovat se v politice. Svými názory se netajím, jsem zastáncem toho, aby Církev byla ve společnosti přítomná a viditelná.“ Nemohu se osobně zbavit dojmu, že je to zneužití politických cílů nasměrovaných vlastně jen proti Václavu Klausovi. Ostatně, lze to vyčíst z textu jednoho z autorů prohlášení proti kardinálu Dukovi, Filipa Outraty, který zde uvedl: „Prezidentův projev ve Staré Boleslavi s jeho jednostranným odsouzením sociálního státu je podle nás v rozporu s jednou podstatnou částí sociální nauky Církve. ... Představitelé Církve tím, jak nekriticky prezidentův projev přijali, podle nás promeškali příležitost postavit se za sociální učení Církve.“ Vypadá to, že si na zkoušku vzali do střelnice Duku, ale mířili na Klause. Brzy budou volby, že?

-zd-

26. 2.	Ne	I. neděle postní Gn 9,8–15, Žl 25, I Petr 3,18–22, Mk 1,12–15	4. 3.	Ne	2. neděle postní Gn 22,1–2.9a.10–13.15–18, Žl 116, Řím 8,31b–34, Mk 9,2–10
27. 2.	Po	sv. Gabriel od Bolestné Panny Marie, řeholník CP Lv 19,1–2.11–18, Žl 19, Mt 25,31–46	5. 3.	Po	sv. Teofil (Bohumil), biskup Dan 9,4b–10, Žl 79, Lk 6,36–38
28. 2.	Út	sv. Roman, opat Iz 55,10–11, Žl 34, Mt 6,7–15	6. 3.	Út	bl. Friedrich (Bedřich, Miroslav) Iz 1,10.16–20, Žl 50, Mt 23,1–12
29. 2.	St	sv. Kasián Jon 3,1–10, Žl 51, Lk 11,29–32	7. 3.	St	sv. Perpetua a Felicita, mučednice Jer 18,18–20, Žl 31, Mt 20,17–28
1. 3.	Čt	sv. Suitbert, biskup, misionář OSB Est 14,17n.p-aa-bb.gg-hh, Žl 138, Mt 7,7–12	8. 3.	Čt	sv. Jan z Boha, řeholník Jer 17,5–10, Žl 1, Lk 16,19–31
2. 3.	Pá	sv. Simplicius, papež Ez 18,21–28, Žl 130, Mt 5,20–26	9. 3.	Pá	sv. Františka Římská, řeholnice Gn 37,3–4.12–13a.17b–28, Žl 105, Mt 21,33–43.45–46
3. 3.	So	sv. Kunhuta, císařovna a řeholnice OSB Dt 26,16–19, Žl 119, Mt 5,43–48	10. 3.	So	sv. Jan Ogilvie, kněz a mučedník Mich 7,14–15.18–20, Žl 103, Lk 15,1–3.11–32

Res Claritatis MONITOR – publicistický čtrnáctideník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Výkonný redaktor: Mgr. Dagmar Kopecká. Redakční rada: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, Bc. Mária Pešeková, fr. Cyprián Suchánek OP, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevýžádané příspěvky a materiály se nevracejí.

